

זמני כניסת ויציאת השבת
ע"פ לוח עתים לבינה

בני ברק	באר שבע	נתיבות	הדלקת נרות
16:15	16:22	16:10*	צאת השבת
17:17	17:18	17:19	רבינו תם
17:54	17:56	17:52	

* 30 דק' קודם תשקיעה

המלכות שלם צבקות

פנינה לנשמה

"נר חנוכה משמאל ומזוזה מימין"

הגאון רבי יהודה צדקה זצוק"ל היה אומר על כך, שנר חנוכה מיוחד ל"פרסומי ניסא" ומניחים אותו משמאל, כדי לרמוז לנו שכל דבר הקשור בפרסום נחשב לסוג ב', ואילו המזוזה אשר כל כולה מיועדת לשמור על הבית ועל אשר מוצנע בתוכו, היא תנתן בצד ימין – להורות ש"אין לך יפה מן הצניעות", וכל דבר הנעשה בגלוי, בפרהסיא, אפילו אם עשייתו לתכלית מצווה, אינו מגיע למעלת מצווה אחרת שאינה בפרסומי.

עיקרון זה שימש לו קו מנחה בכל עניין. הייתה זו שיטתו בחיים. אוהב היה מאוד תלמידי חכמים ענוותנים וצנועים. קרה פעם שהבחין בשם אחד מחתניו, אשר התנוסס על גבי מודעה מסוימת ברשות הרבים, והעיר לו בפליאה: "הגם אתה במתפרסמים?!"

טעם נוסף לכך שנר חנוכה משמאל ומזוזה מימין כדי שיהיה האדם מוקף במצוות. ואמר על כך הרב, שלימדו אותנו בזה דבר גדול מאוד, כי אכן צריך האדם להיות מוקף משני הכוחות, בדרך כלל, עליו להיות צנוע במעשיו, אבל כאשר השעה צריכה לכך, אל ימנע את עצמו מן הפרהסיא מרוב צניעות וענווה, אלא יעשה כל מה שדרוש לעשות כדי להפיץ אורה וקדושה, ובלבד שיכוון ליבו לשמים. (וזאת ליהודה)

מעשה שהיה...

חן יהודי

גיסתי לא זכתה לשמור תורה ומצוות מנעוריה, אך בחסדי שמים זכתה, עם השנים, לשוב לכור מחצבתה יחד עם בעלה וילדיה. בתחילת דרכה כחוזרת בתשובה, התארכה אצלי פעם אחת בשבת יחד עם בני משפחתי. באותה תקופה עדיין לא זכתה לעטות על עצמה את בגדי המלכות המציינים את דמותה של אישה יהודייה. בליל-שבת, כאשר ישבנו ושווחחנו בניחותא, סיפרה לי בין השאר, כי התינוקת שלה בת השנה וחצי בוכה ושוב ושוב בלילה ואינה מאפשרת לה לישון בריצפות. הצעתי לה: "אולי תנסי לכסות את ראשך רק בשבת זו, לזכותה של התינוקת? אולי זכות המצווה תסייע לה לישון במנוחה?" גיסתי קיבלה את ההצעה. נתתי לה מטפחת משלי והיא כיסתה את ראשה. חן יהודי נמשך על פניה. בשבת בבוקר היא סיפרה לי בחדווה, נרגשת מהארת הפנים שנגלתה לעיניה: "התינוקת ישנה היטב במשך כל הלילה, ואפילו עכשיו היא עדיין ישנה במנוחה!" מאז לא הסירה את הכיסוי המלכותי מעל ראשה. עם הזמן, זכתה לשוב בתשובה שלמה, וכיום היא עוסקת בעצמה בקירוב רחוקים לאביהם שבשמים. (סיפור קטן מעשה גדול)

פינת ההלכה

צניעות בנסיעה ציבורית

בשעת הנסיעה צריכים לראות שלא יהיה להם קשר עם הנהג רק ההכרחי, וגם לא להתווכח על המחיר, עדיף לותר על כמה פרוטות ולהרוויח את "כתר הצניעות", גם לא להיכנס לשיחה, אפילו כדי לקרבו ליהדות. וכל שכן לשמוע ממנו חדשות או לדבר סתם דברים בטלים. גם צריכים מאוד להיזהר לא לגרום להתערב עם הגברים, ולא לבוא לידי דחיפות, כי זה גובל באיסורים חמורים של אביזרייהו דעריות, ואפילו שיש לפעמים גברים קלי דעת שאינם נזהרים בזה, מכל מקום צריכות הנשים להיזהר כמה שיותר להתרחק מהם. הגמרא אומרת: שלגבר אסור לעבור בין שתי נשים, וגם לאישה אסור לעבור בין שני גברים וזה הוא סכנה, וזה גם גורם לשכחת הלימוד.

(כתר הצניעות)

חנוכה שמח לכל בית ישראל!!!

"כל כלה שהיא צנועה בבית חמיה, יוצאים ממנה מלכים ונביאים." המלכות שהיא פסגת האושר, מקורה במידת הצניעות: "כל כבודה בת מלך פנימה."

עוד באותו ערב התקשרתי לאברך, הצגתי את עצמי וספרתי לו על הפגישה שהיתה לי עם היהודי החילוני, המשתתף בשיעור שלו. אמרתי לאברך: "דע לך שיש מלחמה קשה בליבו של אותו יהודי, בין היצר הטוב ליצר הרע. הוא מרגיש סערת רגשות וממש 'מחכה' שמישהו יעיר לו על לבושו, כדי שיהיה ליצר הרע תירוץ להרחיק אותו מהשיעור. יתכן שגם אתם כבר לא מסוגלים לראות אותו כך, ואתם עומדים על סף פגיעה סבלנותכם".

אמר לי האברך: "אין לך מה לדאוג, יש לנו, לכל משתתפי השיעור, החלטה נחושה, שגם אם הוא ישב בשיעור שנה ושנתיים, לא יעירו לו דבר. יש כאן שיעור של הדף היומי, ואם הוא רוצה להשתתף, שיבוא וילמד תורה".

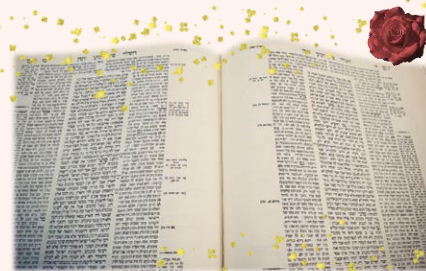
אמרתי לאותו אברך: "אתה לא מכיר אותי, אבל אני רוצה לזכות את הרבים, לכן אני מבקש ממך לעשות עמדי חסד, ואם תהיה איזו התקדמות עם היהודי הזה, תעדכן אותי בכך, כדי שאוכל לספר זאת לרבים".

חלפו שלושה חודשים – ועד היום אני מתרגש כל אימת שאני מספר את הסיפור – ואותו אברך מתקשר אלי ואומר לי: "איש בשורה אנוכי. לפני מספר ימים, נכנס אותו שכן חילוני לביתי יחד עם אשתו, והיא מספרת לי כי מאז שהתחיל ללמוד תורה, חל שינוי דרסטי בכל מהלך החיים שלו. הוא הפך לאדם עדין ומתון, ורואה ברכה מיוחדת בעסקיו. לכן הם החליטו יחד, שהם רוצים להכשיר את המטבח שלהם, ומבקשים הדרכה כיצד לעשות זאת".

הסיפור הזה היה באמצע הקיץ. בערב ראש השנה התקשרתי לאברך כדי להתעניין על המשך הסיפור, והוא סיפר לי כי אותו יהודי הוציא את כל ילדיו מבתי הספר החילוניים, והכניסם למוסדות חינוך חרדיים. ראו מה יכול דף גמרא לחולל. איזה מהפך. המאור שבתורה מחזירם למוטב. (דורש טוב)

ומגיד השיעור הראה לו כי השאלה מופיעה במהרש"א.

ממשיך אותו יהודי חילוני לספר לי: "אני במקצועי מהנדס אלקטרוניקה. כדי לקבל את התואר מהנדס, נזקקתי לכמה שנות לימוד, והייתי צריך לעבור על ספרים רבים מכריכה לכריכה, עד שרכשתי את המקצוע. והנה כאן, כבר בשיעורים הראשונים שאני משתתף – לאחר שמעודי לא למדתי גמרא – אני מצליח לשאול שאלות המופיעות בספרים שחוברו על הש"ס, כיצד זה יתכן? השאלה הזאת נקרה במוחי, ולמחרת ביום השלישי שהשתתפתי בשיעור, הצגתי את השאלה בפני האברך מגיד השיעור, והוא השיב לי כי קדושת התורה שונה מכל החכמות האחרות.

אדם הרוצה ללמוד תורה, התורה מאירה לו פנים. אמנם אתה מגיע בלי כיפה, אבל נפשך חשקה בלמוד, ולכן התורה מאירה פניה אליך".

"חשתי בתוכי סערת רגשות" – ממשיך הלה לספר לי. "הייתי בטוח שאחרי כמה שבועות של השתתפות בשיעור, לא יהיה להם יותר כח אלי, והם יעירו לי על הלבוש שלי, שלא בדיוק התאים ללבוש שלהם, וכמובן על כך שאני הולך בגילוי ראש. אבל עד היום, כבר חלפו כמה חודשים, ואיש מהם לא אומר לי דבר". כך מספר לי אותו יהודי, בזמן שאנחנו מחכים בתור לרופא.

אני, כמי שיש לי עסקים עם אנשים מסוג זה, מאוד סקרן אותי הסיפור, ולכן בקשתי לדעת את שמו של האברך מגיד השיעור.

מספר רבי אהרון טויסיג שליט"א סיפור, ממנו נלמד שאסור לנו לזלזל באף יהודי, ואפילו מי שנראה בעינינו שאין לו שייכות ללמוד תורה, הרי אם רק ילמד, 'המאור שבתורה יחזירו למוטב'.

לפני שנים היה לי תור אצל פרופסור ברמת גן. בעודי ממתין בתור, אני רואה לידי אדם חילוני, מחזיק בידו גמרא מסכת יבמות, ולומד את הדף היומי.

כולם יודעים כי מסכת זו, היא מן הקשות ביותר בש"ס. כאשר אותו יהודי ראה אותי שם, הוא נגש אלי, ושאל אם אוכל להסביר לו משהו מוקשה בגמרא.

שאלתי אותו היכן הוא לומד מסכת יבמות, והלה סיפר לו שהוא גר בהרצליה, ולפני כמה חודשים הוא הבחין שבכל ערב, בשעה מסוימת, מגיעה לבנין קבוצת אנשים, ונכנסת לאחת הדירות בבנין, לאחר כמה ימים הוא שאל אחד מהם לפרש בואו, והלה סיפר לו כי בבנין מתגורר אברך שמוסר שיעור בדף היומי. אותו אדם לא ידע כמובן מה זה הדף היומי, והלה הסביר לו את המשמעות. ביום המחרת הוא פגש את השכן האברך, ושאל אותו האם הוא יוכל להגיע לשיעור היומי, כדי לשמוע מה לומדים. הלה השיב לו בחיוב, אבל השכן החילוני הוסיף שהוא אינו חובש כיפה, ואין בכונתו לחבוש כיפה בשיעור, האם בכל זאת יתאפשר לו להגיע לשיעור. האברך אמר לו כי הוא יכול להכנס לשיעור איך שהוא רוצה, ואיש לא יכפה עליו דבר.

אותו אברך הכין את משתתפי השיעור לבואו של השכן החילוני, ובקש מהם שלא לומר לו דבר על זה שאינו חובש כיפה. ואכן הלה הגיע לשיעור גלוי ראש, וכבר בפעם הראשונה הוא שאל שאלה טובה במהלך השיעור. האברך שבח אותו על השאלה, ואמר לו כי היא מופיעה ב"פני יהושע", ואף הוציא את הספר להראות לו את השאלה. למחרת שוב הגיע אותו שכן, וגם הפעם שאל שאלה טובה בשיעור,

היוונים רצו לטמא את כלל ישראל, ובכך להשכיחם את התורה, אך החשמונאים יצאו למלחמה, כדי לשמור על קדושת עם ישראל.

קוּה אַל ה'

קירבה לה' ברובה בהקרבה

אדם סיים את ארוחתו, הקב"ה בטובו הגדול נתן לו את האפשרות ואת היכולת לתדלק את גופו, ולא עוד אלא שעשה זאת בחן, בחסד וברחמים, באמצעות מאכלים ערבים לחיך ומשובבי עין. האדם מתחיל לברך את ה' על כך – "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם הזן את העולם כולו בטובו בחן וברחמים". מלבד העובדה שברכת המזון היא מצוה מן התורה, זהו זמן נפלא של התקשרות בין האדם לבוראו.

עד כמה הקשר הזה אמיתי ורציני?

נתאר לעצמנו: תוך כדי הברכה אשתו קוראת לו, היא לא שמה לב שהוא באמצע ברכה. בתגובה הוא מסמן לה בתנועות ידיים שהוא כבר מסיים. אחר כך הוא מציץ בטלפון המצלצל, הוא הרי חייב לראות מי מחפש אותו. אם הוא רואה שהשיחה חשובה ו'לא סובלת דיחוי', הוא לוחץ על פתיחת השיחה ומשמיע כל מיני הברות סתומות, כדי שהאיש שמעבר לקו יבין שהוא באמצע ברכה, ויואיל להמתין עד שיסיים.

ה' היה רוצה את הקשר איתך, וזה מה שאתה נותן לו?! ככה מתקשרים אל ה'?! קשר הוא הדדי, ואם הקשר שלך איתו לא חשוב לך כל כך, הוא גם לא חשוב לו. הדבר החשוב ביותר בתקשורת בין שניים, הוא להראות לזולת את חשיבות הקשר בעיניך. אם אתה מראה את ההיפך מכך, אין סיבה בעולם שהזולת יסכים לקשר הזה.

אינך יכול לרצות קשר בלי להקריב משהו מעצמך למען הקשר הזה. קשר הוא דבר מחייב, יש בו ענין של הקרבה. צא וראה, מצות מילה היא ברית וחיבור בין האדם לבוראו. מקיזים לתינוק דם ברית, ובכך מלמדים אותו כבר ביום השמיני ללידתו שברית וחיבור כרוכים בכאב, בהקרבה.

קירבה והקרבה כרוכות זו בזו. לעיתים כדי להיות קרוב לה' נדרש מהאדם מאמץ ואפילו קושי. לא תמיד קל לאדם לנצור את לשונו, לא תמיד נוח לו לקום בזמן לתפילה. אבל מי שזוכה להתקרב אל ה' וליצור עמו קשר וחיבור אמיתי, אומר לו הקב"ה: כל העולם - שלך, אני עומד לרשותך ואתן לך כל אשר תחפוץ. (דורש טוב – רבי שמשון דוד פנקס זצ"ל)

נצור לשונך

מוֹפֵר מספר לשון הרע, כנחש!

על הפסוק "והבור ריק, אין בו מים" דרשו חז"ל מים אין בו, אבל נחשים ועקרבים יש בו. ושאל הרב "ישמח משה" זצ"ל מגאבס שבתוניסיה: מדוע השליכוהו לבור שיש בו נחשים? והשיב ע"פ דברי הגמרא, שאמרו לו לנחש: ארי דורס ואוכל, זאב שורף ואוכל, אתה – מה הנאה יש לך? אמר להם: ומה יתרון לבעל הלשון, מה הנאה יש לו בדיבורו לשון הרע?

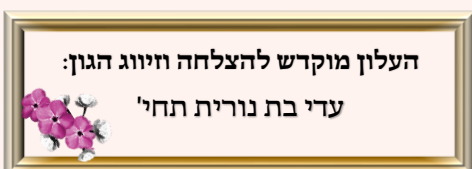
לפיכך, הואיל וחשדו בו שהוא מביא את דיבתם רעה אל אביהם, ומדבר עליהם לשון הרע, לפיכך השליכוהו לבור שורץ נחשים. אבל הואיל וכל מעשיו של יוסף היו לשם שמים, ולא כיוון בדיבורו אלא לתועלת, לא הזיקוהו הנחשים! (מעייני השבוע)

הלכה המבזה דברי תורה של חברו

כשם שאסור לבזות תלמיד חכם עצמו כן אסור לבזות את דברי תורתו.

בספריהם של גדולי ישראל בדורות הקודמים אנו מוצאים שהם השתמשו לעיתים בלשון חריפה ובדברי קנטור האחד נגד חברו, אולם אין בכך כל סתירה לדין האמור. גדולי ישראל כתבו בלשון חריפה אך ורק בוויכוחים שהיו ביניהם בדברי תורה וכל כוונתם היתה לשם שמים. הם נקטו בדרך זו בשעה שראו פסק הלכה שלדעתם אינו מוסכם להלכה, ורצו למנוע שיתקבל בציבור ויצא מכך מכשול, אולם הם מעולם לא התכוונו חלילה ללעוג ולהתלוצץ האחד על חברו. ואכן, אם לא לתכלית זו, אין כל התר לגנות דברי תורה של הזולת אף אם דברי הביקורת הם נכונים.

הילולת הצדיקים

שביבי אור

עצת ה' היא תקומו!

אנו חיים בעידן מסחרר, תהליכים מתרחשים במהירות כזו, שאיננו מספיקים לעכל מצב אחד והוא כבר משתנה לבלי הכר... כלכלות משתקמות וקורסות, אימפריות פושטות ולובשות צורה, באזורינו מתחוללות תמורות מפליגות – ואיננו יודעים אם לטוב ואם לרע.

ומצב העולם מזכיר כל כך – סביבון. הוא חג במהירות רבה, מסתובב כאחוז טירוף. אבל יש לו ידיה אחיזה בראשו. מישהו אחז בו וסובבו. אכן כך: מישהו מריץ פה את התהליכים האלו, מישהו במרום מנווט אותם!

ראו בפרשתנו את סיפור מכירת יוסף. מהו ליקחו? "אתם חשבתם עלי רעה, אלוקים חשבה לטובה. למען עשה כיום הזה, להחיות עם רב!" השבטים שמעו את חלומות יוסף וביקשו להפירם. ומה אירע, לא זו בלבד שאין בכוחו של אדם להפר את עצת ה' ולסכל את תכניותיו, אלא שהאדם שירצה לעשות כן – סופו שיגלה שהיה למעשה "כלי משחק" ביד הבורא, ועל ידו הוגשמה התוכנית ויצאה אל הפועל! הם ביקשו להגותו מן הדרך, וה' אמר: "נראה שבר מי יקום, שלכם או שלי!"

הוא הדין בכל מאורעותינו, ובפרט בזמנינו – ערב הגאולה השלמה, הנצחית. מן השמים מובילים כאן מהלך, ואנו נקלעים בתוכו כלתוך מערבולת. ומכל זה תצמח הישועה, והסביבון שלנו ינוח על האות הזוכה. במהרה! (מעייני השבוע)

הרבנית בת שבע אפתר קניבסקי ע"ה אשת הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א

באחד מערבי החנוכה קראה הרבנית קניבסקי בדחיפות לרב אליהו ברונר, שהעמיד עצמו לרשותה בכל הקשור לנסיעות החסד שלה ולשליחיות שונות. "כשהרבנית מציינת על דבר מה שהוא דחוף", מסביר הרב ברונר, "מדובר בוודאות בענין שאינו סובל דיחוי". הוא מיהר להתייצב בביתה בכהילות, אך להפתעתו לא הבחין בכל התרחשות חריגה.

"מה עשו אצלכם בבית הערב?" פתחה הרבנית בשאלה בלתי צפויה.

הוא כבש את השתאותו והשיב: "לאחר הדלקת נרות חנוכה שרנו, שיחקנו בסביבונים – ברוך ד', נהנינו יחד בחיק המשפחה".

"נהדר", שמחה הרבנית. "גם לכאן הגיעו הילדים והנכדים והרוו אותנו רוב נחת. אבל בקצה בני ברק מתגורר זוג מבוגרים ערירי. כל השכנים סביבם נהנים כעת עם בני משפחותיהם – ומי ישמח אותם?"

בצעדים נמרצים נכנסה הרבנית לחדרו של הרב שליט"א, ולאחר דקות ספורות יצאה כשבחיקה אחד הספרים שחיבר הרב. היא התיישבה ליד השולחן, נטלה עט והחלה לכתוב הקדשה ארוכה ומחממת לבבות. כשסיימה עטפה את הספר בתשומת לב וביקשה מהרב ברונר לסור לביתם של בני הזוג ולמסור להם את תשורתה.

"כאשר הגעתי אל הבית, נדמה היה כי הוא ריק מאדם", סיפר הרב ברונר לאחר מעשה. "החלונות היו חשוכים ומתוך הבית לא נשמע כל רחש. דפקתי על הדלת ממושכות. בסופה של דממה ארוכה נשמעו צעדים מדשדשים באטיות וקול חדשני שאל לזהותי. ניכר היה ששוכני הבית מופתעים מאוד מהעובדה שאי-מי פוקד את ביתם. לאחר שהזדהיתי כשליח של הרבנית נפתחה בפני הדלת ולעיני נגלו שני קשישים כבויי מבט. את האושר שזרח בעיניהם למראה הספר וההקדשה המלבבת לא יוכל איש לתאר במילים!" (הרבנית)

